

ת"פ 41595/09/13 - מדינת ישראל נגד י'

בית משפט השלום בפתח-תקווה בשבתו כבית המשפט השלום בכפר-סבא
ת"פ 41595-09-13 מדינת ישראל נ' י' (עציר)

בפני
בעניין: כב' השופטת מרב גרינברג
מדינת ישראל

המאשימה

נגד
י' (עציר)

הנאשם

גזר דין

1. הנאשם הורשע, על יסוד הודאתו בכתב אישום מתוקן, בעבירה של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**").
2. ע"פ המתואר בכתב האישום בתיק דנא, בתאריך 18/9/13, בביתם נטל הנאשם את הטלפון הסלולרי של אשתו (להלן: "**המתלוננת**") והחל לעיין בו על רקע חשד כי בוגדת בו, משביקשה המתלוננת כי יחזיר לה את הטלפון, סירב ודחף אותה. המתלוננת התריעה בו כי אם יגע בה שוב תכניס אותו לכלא, ובתגובה תקף אותה בידיו וסטר לה. בהמשך ניסתה המתלוננת להודפו ולברוח מהבית, אך הנאשם תפס אותה, השכיבה על הרצפה והכה אותה בצווארה ובבטנה. מיד ובסמוך יצאה המתלוננת לכיוון רכבה והנאשם תפס מקל בידו והשליכו לעברה. המקל פגע בגבה ובראשה. כתוצאה מתקיפת הנאשם נגרמו למתלוננת חבלות בידיה, פצע בראשה, שריטות בפניה ומתחת לעיניה ושריטה בגב.
3. עוד יוסף, כי לאחר שהנאשם הודה בכתב אישום מתוקן, הופנה, בהתאם לבקשתו, לשירות המבחן לבחון שילובו במוסד לגמילה מסם אלא שתסקיר שירות המבחן לא בא בהמלצה מתאימה. בהמשך, עתרה ב"כ הנאשם לבחינת שילובו בקהילת ה"דרך", הנאשם הופנה לראיון קבלה במקום אך לא התקבל.

טיעוני הצדדים

4. לטענת ב"כ המאשימה, האירוע בגינו הורשע הנאשם מבטא אלימות חמורה ומתמשכת כלפי המתלוננת. מדובר באירוע מתמשך, במהלכו נוקט הנאשם באלימות משולחת רסן תוך שהוא גורם למתלוננת חבלות. לשיטתה, מעשי הנאשם פגעו פגיעה ניכרת בערכי ההגנה על כבוד האדם וגופו ותחושת המוגנות של המתלוננת בתוך התא המשפחתי ובביתה. הנזק שנגרם למתלוננת אינו רק פיזי, אלא גם נפשי ומלווה בתחושות פחד ורדיפה בביתה שלה. מעשי הנאשם השפילו את המתלוננת ורמסו את כבודה ולכך יוסף הרקע לביצוע העבירות הנובע בין היתר, מהתמכרות הנאשם לסמים קשים. באשר למתחם העונש ההולם בתיק שבפנינו סבורה המאשימה כי עומד על 14 עד 24 חודשי מאסר בפועל, וכי יש להטיל על הנאשם עונש המתאים לרף העליון של המתחם נוכח מסוכנותו והעדר המלצות טיפוליות. המאשימה הגישה לבית המשפט תיעוד של חבלות המתלוננת (ע/1) ופסיקה המלמדת, כך ע"פ ראות עיניה, כי גם במקרים קלים וכשמדובר באירוע יחיד נוהג בית המשפט להקשיח ידו ולהטיל עונשי מאסר ממושכים.

5. מנגד, סבורה ב"כ הנאשם, עו"ד בן עמי, כי מתחם ענישה המוצע ע"י המאשימה מוגזם, בלתי מידתי ואינו תואם מדיניות הענישה המוצגת על ידם במקרים דומים. לשיטתה, המתחם ההולם בעבירות ממין דא נע בין הטלת של"צ ל-10 חודשי מאסר בפועל, ובעניינו של הנאשם ניתן להסתפק בתקופת מעצרו מיום האירוע, היינו כתשעה חודשים. ב"כ הנאשם הדגישה כי מדובר בנאשם נעדר עבר פלילי, באירוע חד פעמי, בכך שהנאשם נטל אחריות על מעשיו ובתיקון לקולא של עובדות כתב האישום. עוד הפנתה לרקע לביצוע העבירות- התמכרותו הממושכת לסמים קשים, לכך שהיה במצב של "קריז" כטענתה שהוביל להתנהלותו האלימה, לרצון שהביע להשתלב בהליך גמילה לסם, לתפקודו התקין בבית המעצר ולכך שמשמש כחונך עצורים.

הנאשם בדברו האחרון

6. הנאשם בדברו האחרון הסביר כי מנסה בכל כוחו לטפל בבעיית ההתמכרות לסם, וכי השימוש באלימות כלפי המתלוננת, שלא ארע בעבר, הוא תולדה של השפעת הסם. עוד הוסיף וציין כי נמצא תקופה ממושכת בתנאי מעצר וסובל מכך. הנאשם הביע צער על מעשיו.

תסקיר שירות מבחן

7. בעניינו של הנאשם התקבלו שני תסקירי שירות מבחן. מהתסקירים עולה כי מדובר בנאשם אשר מכור מזה שנים רבות לסמים קשים, ערך שלושה ניסיונות גמילה משמעותיים שנכשלו ובמהלך השנה האחרונה, עובר למעצרו, חלה הדרדרות תפקודית במצבו עקב הסלמה בהתמכרותו לסם. באשר למעצרו, נראה כי הנאשם מתייחס לתקופת המעצר כחוויה חיובית שהובילה אותו לתובנות רבות בקשר לאורח חייו והפגיעה במשפחתו, וכן נמצא באגף נקי מסמים לאורך תקופה ממושכת. שירות המבחן התרשם מהנאשם כאדם אינטליגנטי ובעל יכולות, הנוטה להזניח את אחריותו המשפחתית וההורית, ובעל דפוסי התנהגות תוקפניים. עוד סבור כי קיים סיכון ממשי להישנות התנהגותו היות ולא עבר תהליך טיפולי מסודר וממושך. יצוין, כי

שירות המבחן המליץ בתסקירו הראשון לשלבו במסגרת קהילה טיפולית מוכרת, אולם מתסקירו השני עולה כי הנאשם לא התקבל לקהילה הטיפולית "הדרך" עקב דפוסי התנהגות אלימים.

דין

קביעת מתחם העונש ההולם - כללי

8. על ההליך שבפני חלים עקרונות הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה בהתאם להוראות תיקון 113 לחוק. ע"פ הוראות אלו, העיקרון המנחה בענישה הינו עקרון ההלימה שפירושו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ובמידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בדרכו של עקרון זה, על בית המשפט לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה, תוך שהוא מתחשב בערך החברתי המוגן שנפגע ומידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבותיה הקונקרטיות של העבירה. בשלב הבא, לאחר שנקבע מתחם העונש, ובית המשפט לא מצא מקום לחרוג ממנו לקולא או לחומרא, נקבע העונש הראוי תוך התחשבות בנסיבות העושה.

מתחם העונש ההולם

9. הערך החברתי המרכזי שנפגע כפועל יוצא מביצוע עבירה של תקיפת בן זוג הינו זכותה החוקתית של המתלוננת כאדם וכאישה לביטחונה ושלומה הפיזי והנפשי. המחוקק עצמו אמר את דברו בנדון, שעה שהכפיל את עונש המאסר בעבירות תקיפה המבוצעת כלפי בן משפחה לעומת עבירה של תקיפה רגילה, ובתי המשפט, על ערכאותיהם השונות, עמדו על חומרת עבירות האלימות והאיומים ככלל, וכנגד בנות זוג בפרט, אשר "הפכו זה מכבר לרעה חולה אשר בתי המשפט מצווים להיאבק בה" ראה רע"פ 6577/09 ניר צמח נ' מדינת ישראל, מיום 20.08.09.

10. ההלכה הפסוקה אף אמרה את דברה בקול ברור ונחרץ באשר לכיעורן ומסוכנותן של עבירות הפוגעות בגופה של האישה ובכבודה ולתחושות הביזוי, השפלה והכאב שנגרמים לקורבנות האלימות במשפחה.

דברים ברוח זו נאמרו גם בע"פ 6758/07 פלוני נ' מדינת ישראל, מיום 11.10.07:

"מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים העוסקים בעבירות אלימות. הציפייה האנושית הטבעית הינה כי בתוך המשפחה ישררו יחסי אהבה, הרמוניה, וכבוד הדדי. הפרתה של ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי. יתר על כן, במסגרת המשפחה, מופעלת האלימות על פי רוב על ידי החזק כלפי החלש. פערי הכוחות הם גדולים כשמדובר באלימות

כלפי קטינים או כלפי בת זוג;

11. בענייננו, מידת הפגיעה בערך המוגן רבה. עסקינן באירוע תקיפה מתמשך, במהלכו נקט הנאשם מספר פעמים באלימות כלפי המתלוננת. על אף שהתריעה בו המתלוננת כי תקרא לעזרת המשטרה וניסתה לברוח מביתם, הנאשם לא רק שלא חדל מהתנהלותו האלימה אלא הסלימה ותקף את המתלוננת תוך שימוש במקל ופציעתה (ראה ע/1).

12. כמו-כן, לא מצאתי בטענת ההגנה כי הרקע לביצוע העבירה- התמכרות הנאשם לסמים קשים- מפחית מחומרת המעשים או מאשמתו של הנאשם. הנאשם העיד על עצמו כמי שהיה מכור תקופה ממושכת לסמים מסוג קוקאין והתמכרותו זו השליכה על אופן תפקודו, על כך שחדל לפרנס את משפחתו, ובין היתר, על יחסו האלים לבת זוגו. כל אלו משקפים את הרעה החולה הצומחת משימוש בסם והופכת את האנשים הקרובים ביותר למכורים, כדוגמת המתלוננת, קורבן להתנהגותם הפסולה והנפסדת.

מדיניות הענישה המקובלת בעבירות אלימות במשפחה

13. בחינת מדיניות הענישה המקובלת בעבירות אלימות במשפחה מלמדת כי טווח הענישה רחב וגמיש ותלוי בשילוב נאשם בהליך טיפולי, עברו הפלילי וחומרת המעשים. בענייננו, מדובר בנאשם נעדר עבר פלילי, שהודה במיוחס לו בכתב האישום המתוקן והביע מוטיבציה להשתלב להליך טיפולי אך לא נמצא מתאים. עיון בפסיקה רלוונטית מלמד כי במקרים הדומים בנסיבותיהם לעניינו של הנאשם בפניי, הושתו על נאשמים עונשי מאסר משמעותיים, הנעים בין 10-20 חודשים. יצוין כי ההגנה עתרה למתחם רחב יותר, הכולל בין היתר ענישה טיפולית אך זו מתאימה לנאשמים שעברו הליך טיפולי משמעותי שהניב פירות חיוביים, ופחות לנאשם שבפנינו.

14. להלן דוגמאות למדיניות הענישה, מתוך רשימה ארוכה של פסקי דין שנסיבותיהם דומות:

א. רע"פ 1631/12 **פדידה נ' מדינת ישראל**, מיום 27.12.12, המבקש הורשע בעבירות

אלימות חמורות כלפי אשתו ונידון למאסר בן 18 חודשים. ערעור ורע"פ נדחו.

ב. רע"פ 7951/10 **נ' נ' מדינת ישראל** מיום 2.11.10. המבקש הורשע, על יסוד הודאתו, בעבירות תקיפת בת זוג ואיומים ונדון ל-10 חודשים. רע"פ נדחה.

ג. רע"פ 1923/11 **ח' נ' מדינת ישראל**, שם הורשע הנאשם בעבירות אלימות כלפי בת זוגו. בית משפט השלום הטיל עליו 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, בית המשפט המחוזי החמיר בעונשו והעמידו על שנת מאסר בפועל. רע"פ נדחה.

עמוד 4

ד. עפ"ג (מרכז) 14788-05-11 א' נ' מדינת ישראל - המערער הורשע בעבירות של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה ואיומים ונידון לעשרים וחמישה חודשים מאסר (מהם 8 חודשים של הפעלת מאסר מותנה).

ה. עפ"ג (חיפה) 33615-05-13 פלוני נ' מדינת ישראל. המערער הורשע בעבירות תקיפת בן זוג ואיומים ונדון לשלושה עשר חודשי מאסר בגין התיק והפעלה במצטבר של שנת מאסר מותנה.

ו. ת"פ (חי') 4094-10-10 מדינת ישראל נ' מ'-הנאשם הורשע על פי הודאתו במסכת עבירות אלימות כלפי אשתו ונדון ל-30 חודשי מאסר בפועל.

ז. ת"פ (רמ') 3007/08 מדינת ישראל נ' א'- הנאשם הורשע בעבירות של תקיפה, איומים וכליאת שווא ונגזרו עליו 10 חודשי מאסר.

באשר לפסיקה שהוגשה ע"י ההגנה, הרי שזו רובה ככולה עוסקת בנאשמים שעברו הליך טיפולי (כך ת"פ (פ"ת) **53732-09-1 מדינת ישראל נ' בדיר; ת"פ (חדרה) 8331/09 מדינת ישראל נ' דאעיף**) או למצער זכו להמלצה חיובית של שירות המבחן (כך לדוגמא ת"פ (ק"ג) **35613-09-12 מדינת ישראל נ' דוד מודארא**) ועל כן לא ניתן לגזור הימנה גזירה שווה.

עוד השווה בעניין זה - רע"פ 2602/14 ט' נגד מדינת ישראל (4.5.2014), בעניינו של נאשם שהורשע בתקיפה חמורה של בת זוגו באמצעות בקבוק בירה, עבר הליך טיפולי והתגרש. הנאשם נדון ע"י ערכאת הערעור לשבעה חודשי מאסר. רע"פ נדחה.

15. לפיכך, כמצוות תיקון 113 ובהתאם לנסיבות מעשי הנאשם, הנני קובעת כי מתחם הענישה הראוי במקרה זה נע בין **8 חודשי מאסר בפועל לבין 20 חודשי מאסר.**

נסיבות הקשורות לעושה העבירה

16. בכל הקשור לקביעת העונש המתאים בתוך מתחם העונש ההולם יש ליתן משקל לנסיבות שאינן קשורות במעשה העבירה עצמו. הנסיבה המרכזית היא טיבו של העושה אם כי בעניינין של עבירות אלימות במשפחה חזרו בתי המשפט לא אחת על הצורך להוקיע מעשי האלימות באמצעות ענישה מחמירה הנותנת לנסיבות המעשים משקל בכורה.

יפים לענייננו דברי כב' המשנה לנשיא מ' אלון (כתוארו אז) בע"פ 2037/92 בן דוד נ' מדינת ישראל :

"בית המשפט מצווה לשרש את התופעה של אלימות שבתוככי המשפחה, שנעשית יותר ויותר למכת מדינה, וכן מצווה הוא להגן על הצד המוכה, שלא תמיד כוחו עומד לו להגן על עצמו. הרתעה זו צריך וינתן לה ביטוי על ידי השתת עונש מאסר משמעותי, למען יישמעו וייראו, הן מי שהורשע במעשי האלימות והן עבריינים בכוח."

וכן בע"פ 11917/04 נורדיצקי נ' מדינת ישראל, 19.5.05:

"בתי המשפט חזרו לא אחת על הצורך להוקיע את מעשי האלימות ולשרש תופעות אלו ממחוזותינו. אין חמור מכך שאישה לא תהא מוגנת בביתה שאמור להיות מבצרה".

17. בעניין זה יודגש כי מדובר בנאשם שנטל אחריות למעשיו התוקפניים בתיק דנא, וכי נתון במעצר, בתנאים קשים, מיום האירוע, 18/9/13, ועד היום.

18. זאת ועוד, במסגרת ניהול התיק התרשמתי, כי הנאשם מנסה לחתור לקראת שינוי מהותי באורחות חייו ואף הביע מוטיבציה להשתלב בהליך גמילה. אמנם שירות המבחן לא מצאו מתאים להליך טיפולי, ובין היתר עמד על דפוסיו האלימים וחוסר בשלותו להליך זה, ודברים דומים עלו מהחלטת קהילת ה"דרך" שלא לקבלו לשורותיה אלא שיש לזכור כי, בין היתר, עמדה לנאשם לרועץ העובדה כי רב המסגרות הטיפוליות היעודיות אינן קולטות נאשמים הסובלים מהתמכרות לסמים המשולבת בהתנהגות אלימה.

19. עוד נתתי דעתי לכך שמדובר בנאשם נעדר עבר פלילי רלוונטי, וכן לדברי באת כוחו התנהגותו בבית המעצר ללא דופי, הוא חדל להשתמש בסם, ומשמש כחונך עצורים.

20. עם זאת, יש לזכור כי הנאשם לא עבר הליך טיפולי מסודר ועל כן חזרתו לסביבתו ולחיים לצד משפחתו אינה חפה מסיכונים מוחשיים לשלומה ובטחונה.

21. לאחר ששמעתי טיעוני הצדדים ובחנתי השיקולים לקולא ולחומרא, הנני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל בן 13 חודשים וזאת בניכוי ימי מעצרו מיום 18.9.13 ועד היום, 12.5.14.

ב. 12 חודשי מאסר אולם הנאשם לא יישא בעונש זה אלא אם יעבור בתקופה של 3 שנים מיום שחרורו עבירת אלימות מסוג פשע.

ג. 6 חודשי מאסר אולם הנאשם לא יישא בעונש זה אלא אם יעבור בתקופה של 3 שנים מיום שחרורו

עבירת אלימות מסוג עוון.

ד. פיצוי בסך 2,500 ₪ למתלוננת. הפיצוי ישולם עד ליום 1.7.14.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בלוד תוך 45 יום.

גזר הדין ניתן בנוכחות הנאשם, ב"כ המאשימה - עו"ד נדב רייכמן וב"כ הנאשם - עו"ד קארין בן עמי.

ניתן היום, י"ב אייר תשע"ד, 12 מאי 2014, בהעדר הצדדים.